

ЗНАЧЕННЯ АНАЛІЗУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Уміння використовувати прийоми та методи економічного аналізу в умовах сучасної економіки мають особливу актуальність, особливо для керівників підприємств, які бажають, здійснюючи підприємницьку діяльність при обмеженості використовуваних ресурсів, одержувати якнайбільший прибуток. Тому перед підприємцями та управлінським персоналом постає проблема пошуку та реалізації альтернативних рішень. Найбільш необхідним елементом для прийняття управлінських рішень є достовірна, корисна та своєчасна інформація. Тому визначення значення економічного аналізу в інформаційному забезпеченні функціонування підприємства є дуже актуальним. При визначенні поняття інформаційного забезпечення економічного аналізу необхідно виходити з основних етапів процесу керування діяльністю підприємств і враховувати роль економічного аналізу в ньому.

Як відомо, виділяються три основних етапи процесу управління: збір і обробка інформації, аналіз і прийняття управлінських рішень, серед яких аналіз займає проміжне місце. Звідси виходить, що інформаційне забезпечення аналізу є складовою частиною в системі інформаційного забезпечення управління, також як аналіз є елементом, рівнем процесу управління [1, с. 124].

Зазначимо, що головні функції економічної діяльності полягають у наступному:

- інформаційне забезпечення управління (збір і обробка інформації, упорядкування інформації про економічні явища та процеси);
- аналіз ходу та результатів економічної діяльності, оцінка її успішності та можливостей удосконалення на основі обґрунтованих критеріїв;
- планування (прогнозування, перспективне та поточне планування економічної системи);
- організація управління (організація ефективного функціонування тих або інших елементів господарського механізму з метою оптимізації використання трудових, матеріальних і грошових ресурсів);
- контроль виконання бізнес-планів і управлінських рішень.

Перші дві функції відбивають технологічні етапи управління та зводяться до інформаційного й аналітичного забезпечення процесу прийняття рішень. Прийняття рішень здійснюється у вигляді функцій управління, що відбивають тимчасові етапи керування: етап попереднього управління, етап оперативного управління та заключний етап управління.

Планування – важлива функція у системі управління виробництвом на підприємстві. З його допомогою визначаються напрямки і зміст діяльності підприємства, його структурних підрозділів і окремих працівників [2, с.132].

Головним завданням планування є забезпечення планомірності розвитку економіки підприємства, визначення шляхів досягнення кращих кінцевих результатів. Для управління виробництвом необхідно мати повну та правдиву інформацію про хід виробничого процесу, а також виконання планів. У зв'язку із цим однією з функцій управління виробництвом є облік. Облік забезпечує безперервний збір, систематизацію й узагальнення даних, необхідних для управління виробництвом і контролю виконання планів і виробничих процесів.

Однак для управління виробництвом необхідно мати уяву не тільки про хід виконання плану та результати господарської діяльності, але й про тенденції та характер змін, що відбуваються в економіці підприємства. Осмислення та розуміння інформації досягається за допомогою економічного аналізу [3, с.31].

На підставі результатів аналізу розробляються й обґрунтовуються управлінські рішення. Економічний аналіз передуює рішенням і діям, обґрунтовує їх, забезпечує об'єктивність і ефективність використання інформації [4, с.82].

Можна зазначити, що аналіз – це функція управління, що забезпечує науковість прийняття рішень, він тісно пов'язаний із плануванням і прогнозуванням виробництва. Без глибокого аналізу неможливе здійснення цих функцій. Він має важливе значення при підготовці інформації для планування, оцінці якості й обґрунтованості планових показників, контролі виконання планів. Планування починається та закінчується аналізом результатів діяльності підприємства. Аналіз дозволяє підвищити рівень планування, зробити його науково обґрунтованим [1, с.105].

Більше значення приділяється аналізу при визначенні та використанні резервів підвищення ефективності виробництва. Він сприяє ощадливому використанню ресурсів, виявленню та впровадженню передового досвіду, наукової організації праці, нової техніки та технологій виробництва, попередженню зайвих витрат тощо [4, с.98]. Можна стверджувати, що аналіз є важливим елементом у системі управління виробничою діяльністю, діючим засобом виявлення внутрішньогосподарських резервів, основою розробки науково-обґрунтованих планів і управлінських рішень [3, с.34].

Значення аналізу як засобу управління виробництвом з кожним роком зростає. Це передусім пов'язано з:

- необхідністю неухильного підвищення ефективності виробництва;
- переходом до ринкових відносин;
- створенням нових форм господарювання у зв'язку з роздержавленням економіки й економічних реформ;
- інформатизацією суспільства та економіки у цілому.

На нашу думку, у сучасних умовах управлінські рішення та дії повинні бути засновані на точних розрахунках, глибокому та всебічному аналізі. Вони повинні бути науково-обґрунтованими, мотивованими, оптимальними. Жодний організаційний, технічний чи технологічний захід не повинен здійснюватися доти, поки не обґрунтована його економічна доцільність.

Недооцінка значення аналізу, помилки у планах і управлінських діях на сучасному етапі приведуть до чутливих втрат і, навпаки, підприємства, де серйозно ставляться до аналізу, мають гарні результати, високу економічну ефективність.

Інформація отримана за результати економічного аналізу дає можливість вжити заходи, направлені на зміну цілей і зобов'язань, щоб уникнути в майбутньому виникнення втрат і зниження ефективної роботи підприємства.

Список літератури:

1. Прокопенко І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганин / К.: Центр учбової літератури, 2008. – 430 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз : Практикум: Навч. пос. / Ф. Ф. Бутинець , Є. В. Мних, О. В. Олійник / Житомир: ЖІТІ, 2006. – 416 с.
3. Крапка Л. П. Інформаційна складова аналізу / Л. П. Крапка // Економіка підприємств. – 2009. - №11. – С. 29-35.
4. Гинзбург А. И. Экономический анализ. Краткий курс. 2-е изд. / А. И. Гинзбург / С.Пб. : ПИТЕР, 2010. – 208 с.